

Projekt Posílení aktivit veřejného ochránce práv v ochraně lidských práv je v polovině

27.9.2022 - | Veřejný ochránce práv

Původně úzce vymezenou působnost veřejného ochránce práv, který chrání lidi před jednáním vybraných veřejných úřadů a institucí, zákonodárci v minulosti už několikrát rozšířili o lidskoprávní agendy, jako je například ochrana práv osob omezených na svobodě, oblast rovného zacházení a ochrany před diskriminací nebo monitorování práv osob s postižením. Česká republika ale zatím stále nezřídila nezávislou národní instituci pro lidská práva (NHRI) s širokým mandátem na ochranu a podporu lidských práv na národní úrovni.

„Některé úkoly této instituce částečně plní právě veřejný ochránce práv. Ten ale nemá široký lidskoprávní mandát ve smyslu Pařížských principů. Řada lidskoprávních oblastí tak zůstává bez systematického monitoringu nezávislé lidskoprávní instituce,“ připomněl ombudsman Stanislav Křeček ve zprávě, kterou letos zaslal Radě OSN pro lidská práva jako podklad pro čtvrtý cyklus takzvaného Univerzálního periodického přezkumu stavu lidských práv v ČR.

Díky čtyřletému projektu financovanému z Norských fondů může veřejný ochránce práv lidskoprávní perspektivu ve svých současných agendách posilovat. Tím se zároveň připravuje na možné přijetí role NHRI v případě, že by ji stát svěřil právě veřejnému ochránci práv.

Projekt Posílení aktivit veřejného ochránce práv v ochraně lidských práv zahrnuje celkem šest různorodých oblastí. Jde například o vybudování partnerství s norskou lidskoprávní institucí, analýzu výstupů ombudsmana z lidskoprávní a ústavněprávní perspektivy za účelem posílení argumentace ve prospěch stěžovatelů nebo analýzu stavu na poli ochrany ohrožených dětí a jejich rodin a podpory práv dětí.

V rámci ochrany před špatným zacházením jsme zorganizovali deset následných návštěv zařízení, kde mohou být lidé omezení na osobní svobodě. Při nich jsme ověřovali, jak zařízení plní dřívější doporučení ombudsmana. Poznatky ze systematických návštěv různých typů zařízení jsme také sdíleli s více než 150 odborníky na devíti seminářích.

V agendě rovného zacházení jsme vydali dvě monitorovací zprávy o naplňování práva na rovné zacházení v oblastech vzdělávání Romů, rovného odměňování žen a mužů a některých procesních otázkách.

Projekt nám umožnil zaměřit se i na vybrané oblasti práv lidí s postižením. V kontextu práva na nezávislý způsob života mapujeme proces deinstitucionalizace v pobytových zařízeních sociálních služeb ústavního typu. Vyhodnocujeme i plány deinstitucionalizace v jednotlivých krajích. Mapujeme také bariéry a přístupnost veřejných služeb v krajských městech.

https://www.ochrance.cz/aktualne/projekt_posileni_aktivit_veřejneho_ochrance_prav_v_ochrane_lidskych_prav_je_v_polovine